

Poruka pape Franje za korizmu 2014.

Postao je siromašan da nas obogati svojim siromaštvom (usp. 2 Kor 8, 9)

Draga braćo i sestre,

želim vam povodom korizme ponuditi neka korisna razmišljanja za naš osobni i zajednički put obraćenja. Ona se nadahnjuju na riječima svetog Pavla: "Ta poznate darežljivost Gospodina našega Isusa Krista! Premda bogat, radi vas posta siromašan, da se vi njegovim siromaštvom obogatite" (2 Kor 8, 9). Apostol se obraća kršćanima u Korintu da ih potakne da budu velikodušni u pomaganju vjernicima u Jeruzalemu koji su bili u potrebi. Što te riječi svetoga Pavla govore nama, današnjim kršćanima? Što taj poziv na siromaštvo, na život u siromaštvu u evanđeoskom smislu znači nama danas?

Kristova milost

Prije svega pokazuje način na koji Bog djeluje. Bog se ne objavljuje zaogrnut u svjetovnu moć i bogatstvo, već u slabost i siromaštvo: "Premda bogat, radi vas posta siromašan...". Krist, vječni Božji Sin, jednak u moći i slavi s Ocem, postao je siromašan; sišao je među nas, približio se svakom od nas; ponizio se, "oplijenio se", da u svemu postane sličan nama (usp. Fil 2, 7; Heb 4, 15). Božje je utjelovljenje veliki misterij! Ali razlog za sve to je njegova božanska ljubav, ljubav koja je milost, velikodušnost, želja za blizinom i on ne oklijeva darovati se i žrtvovati se za ljubljena stvorenja. Ljubav, milosrđe znači dijeliti sve s onim koga se ljubi. Ljubav nas čini sličnima, stvara jednakost, ruši zidove i poništava udaljenosti. Bog je to učinio s nama. Isus, naime, "radio je ljudskim rukama, razmišljao ljudskim umom, odlučivao ljudskom voljom, ljubio ljudskim srcem. Rođen od Marije Djevice, postao je uistinu jedan od nas, u svemu nama sličan osim u grijehu" (Drugi vat. konc., Past. konst. Gaudium et spes, 22).

Postavši siromašan, Isus nije tražio siromaštvo zbog njega samog, već – kako kaže sveti Pavao – "da se vi njegovim siromaštvom obogatite". To nije igra riječi ili puka fraza. U tome je sažeta Božja logika, logika ljubavi, logika utjelovljenja i križa. Bog nam nije spasenje odaslao s neba, kao milostinju u kojoj se iz čistog altruizma i samilosti daje ono što je suvišno. Kristova ljubav nije takva! Kada Isus silazi u vode Jordana i daje se krstiti od Ivana Krstitelja, ne čini to zato što treba pokoru ili obraćenje; on to čini zato da bude među ljudima koji trebaju oprostjenje, među nama grešnicima, i da preuzme na sebe teret naših grijeha. To je put koji je izabrao da nas utješi, da nas oslobodi od naše bijede. Upada u oči da Apostol kaže da smo oslobođeni ne Kristovim bogatstvom, već njegovim siromaštvom. Ipak sveti Pavao poznaje dobro "neistraživo bogatstvo Kristovo" (Ef 3, 8), koji je "baštinik svega" (Heb 1, 2).

Što je dakle to siromaštvo kojim nas Isus oslobađa i obogaćuje? To je upravo način kojim nas ljubi, način na koji nam postaje blizak, baš poput Dobrog Samaritanca koji je bio bližnji onom čovjeku koji je polumrtav ostavljen kraj puta (usp. Lk 10, 25s.). Ono što nam daje pravu slobodu, pravo spasenje i pravu sreću je njegova suosjećajna i nježna ljubav kojom je povezan s nama. Kristovo siromaštvo koje nas obogaćuje je njegovo utjelovljenje, njegovo preuzimanje na sebe naših slabosti i grijeha kao izraz beskrajnog Božjeg milosrđa. Kristovo je siromaštvo najveće bogatstvo: Isusovo je bogatstvo njegovo beskrajno povjerenje u Boga Oca, njegovo stalno pouzdanje u njega, njegova želja da traži uvijek i jedino njegovu volju i njegovu slavu. On je bogat kao što je bogato dijete koje osjeća da je voljeno i koje voli svoje roditelje i ne sumnja ni trenutka u njihovu ljubav i nježnost. Isusovo je bogatstvo to što je Sin; njegov jedinstveni odnos s Ocem je najveći prerogativ toga siromašnog Mesije. Kada nas Isus poziva da uzmemo na sebe njegovo "laki jaram", on nas poziva da se obogatimo tim njegovim "bogatim siromaštvom" i "siromašnim bogatstvom", da dijelimo s njim njegov sinovski i

bratski Duh, da postanemo sinovi i kćeri u Sinu, sinovi i kćeri u bratu prvorođencu (usp. Rim 8, 29).

Rečeno je da je jedina žalost ne biti sveti (L. Bloy); mogli bismo također reći da postoji samo jedna prava bijeda: ne živjeti kao Božji sinovi i Kristova braća.

Naše svjedočenje

Mogli bismo misliti da je taj "put" siromaštva bio Isusov put, dok mi, koji dolazimo nakon njega, možemo spasiti svijet odgovarajućim ljudskim sredstvima. Ali to nije tako. U svakom dobu i na svakome mjestu, Bog nastavlja spašavati ljude i svijet Kristovim siromaštvom, koji čini sebe siromašnim u sakramentima, u svojoj riječi i u svojoj Crkvi, koja je narod siromašnih. Božje bogatstvo ne može prolaziti kroz naše bogatstvo, već uvijek i jedino kroz naše osobno i zajedničko siromaštvo, oživljeno Kristovim duhom.

Po uzoru na našeg Učitelja, pozvani smo boriti se protiv siromaštva naše braće, susretati ih, preuzeti na sebe teret toga siromaštva i konkretno djelovati da ga ublažimo. Bijeda nije isto što i siromaštvo; bijeda je siromaštvo bez vjere, bez solidarnosti, bez nade. Možemo razlikovati tri vrste bijede: materijalnu, moralnu i duhovnu. Materijalna bijeda je ona koju se obično naziva siromaštvom i pogađa one koji žive u uvjetima nedostojnim čovjeka: one koji su lišeni temeljnih prava i osnovnih dobara kao što su hrana, voda, higijenski uvjeti, posao, mogućnost kulturnog razvoja i rasta. Kao odgovor na tu bijedu Crkva nudi svoju pomoć, svoju diakoniju, da izađe ususret potrebama i izliječi one rane koje nagrđuju lice čovječanstva. U siromašnima i posljednjima mi vidimo Kristovo lice; ljubeći i pomažući siromašne ljubimo i služimo Krista. Naši su naponi usmjereni također na to da u svijetu prestanu kršenja ljudskog dostojanstva, diskriminacije i zlostavljanja, jer su oni, u mnogim slučajevima, uzrok bijede. Kada moć, luksuz i novac postanu idoli, tada oni imaju prednost nad potrebom za pravednom raspodjelom bogatstava. Zato je nužno da se naše savjesti obrate pravdi, jednakosti, umjerenosti i zajedništvu.

Ništa manje nije zabrinjavajuća ni moralna bijeda, koja se sastoji u robovanju poroku i grijehu. Kolike su obitelji u tjeskobi jer je jedan od njezinih članova – često mlađe osobe – rob alkohola, droge, kocke, pornografije! Koliki ne vide više smisao života ili perspektive za budućnost, koliki su samo izgubili nadu! I kolike su osobe u tu bijedu gurnuli nepravedni uvjeti u društvu, nezaposlenost koja im oduzima dostojanstvo kao hraniteljima i pomanjkanje jednakog pristupa obrazovanju i zdravstvenoj skrbi. U tim se slučajevima moralna bijeda može s pravom smatrati prijetećim samoubojstvom. Ta vrsta bijede, koja je također uzrok financijskog kraha, uvijek je povezana s duhovnom bijedom, koja nas pogađa kada se udaljimo od Boga i odbacujemo njegovu ljubav. Ako mislimo da ne trebamo Boga koji dopire do nas u Kristu, jer mislimo da smo dovoljni sami sebi, tada smo krenuli putom propasti. Bog je jedini koji doista spašava i oslobađa.

Evandjelje je pravi protulijek duhovnoj bijedi: kršćanin je pozvan nositi u sve sredine oslobađajući navještaj da postoji oprostjenje za počinjeno zlo, da je Bog veći od naše grešnosti, da nas uvijek slobodno ljubi i da smo stvoreni za zajedništvo i vječni život. Gospodin nas poziva da budemo radosni navjestitelji te poruke milosrđa i nade! Lijepo je iskusiti radost širenja te radosne vijesti, dijeliti s drugima blago koje nam je povjereno, da bismo utješili srca skršena i davali nadu tolikoj braći i sestrama koji su obavijeni tamom. To znači slijediti i nasljedovati Isusa, koji je išao siromašnima i grešnicima kao što pastir s puno ljubavi traži izgublenu ovcu. U jedinstvu s njim možemo hrabro otvoriti nove putove evangelizacije i promicanja osobe.

Draga braćo i sestre, neka ova korizma nađe Crkvu spremnu i pripravnu svjedočiti onima koji žive u materijalnoj, moralnoj i duhovnoj bijedi poruku evandjelja, čija je srž navještaj ljubavi milosrdnog Oca, koji je spreman prigrliti u Kristu svaku osobu. Moći ćemo

to učiniti u mjeri u kojoj budemo suobličeni Kristu, koji je postao siromašan i obogatio nas svojim siromaštvom. Korizma je prikladno vrijeme za samoodricanje; bilo bi dobro da se zapitamo čega se to možemo odreći da drugima pomognemo i obogatimo ih svojim siromaštvom. Ne zaboravimo da pravo siromaštvo boli: odricanje ne bi bilo valjano bez te pokorničke dimenzije. Nepovjerljiv sam prema milostinji koja čovjeka ništa ne stoji i koja ne boli.

Neka nas Duh Sveti, zavaljujući kojem "[smo] kao siromašni, a mnoge obogaćujemo; kao oni koji ništa nemaju, a sve posjeduju" (2 Kor 6, 10), podupre u našim odlukama i ojača našu pozornost i odgovornost prema ljudskoj bijedi, da bismo postali milosrdni i činili milosrđe. S tom željom, jamčim svoju molitvu da svakom vjerniku i svim crkvenim zajednicama korizmeni hod bude plodonosan i molim vas da molite za mene. Neka vas Gospodin blagoslovi i Gospa čuva!

Iz Vatikana 26. prosinca 2013. g.
(Blagdan svetog Stjepana, đakona i prvomučenika)